OULU

Tuiran koulun

VALINNAISAINEOPAS

2026-2027

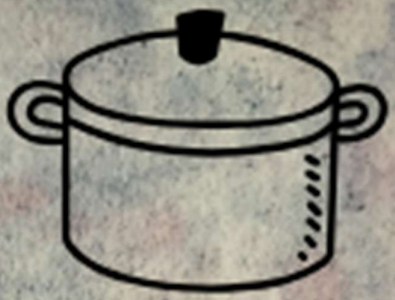

© Kukka Ahola 9D

Hei Tuiran koulun oppilaat ja huoltajat!

Jokainen oppilas valitsee

- yhden taide- ja taitoaineen 8. ja 9. luokalle
- pitkän valinnaisaineen 8. ja 9. luokalle
- lyhyen valinnaisaineen 8. luokalle
- Lisäksi kaikille näille tehdään varavalinnat.

HUOM! Ne, joilla on A2-kieli, eivät valitse pitkää valinnaisainetta 8. ja 9. luokalle.

Jos oppilaan ensisijainen valinta ei toteudu, hänet sijoitetaan varavalinnan mukaiseen valinnaisaineeseen. Valinnaisainevalinnat ovat sitovia, ja valinnaisaineita vaihdetaan vain erityisperustein. Jos oppilas ei ole tehnyt valintaa määräaikaan mennessä, hänet sijoitetaan niihin valinnaisaineryhmiin, joissa on tilaa.

Valinnat voi tehdä kotona Wilmassa (ei puhelimella). Tarvittaessa valinnat voi tehdä myös koululla ohjatusti erikseen ilmoitettavana ajankohtana koulupäivän jälkeen.

Pakolliset taide- ja taitoaineiden valinnat arvioidaan osana yhteisten taide- ja taideaineen arviointia, eikä niistä tule erillistä arvosanaa todistukseen. Päättöarvosanaa muodostettaessa käytetään valtakunnallisia päättöarvioinnin kriteereitä osaamisen tason määrittelyyn ainoastaan sillä vuosiluokalla, jolle päättöarviointi ajoittuu. Muista valinnaisainesta annetaan oma erillinen arvosana.

Ammatilliseen koulutukseen hakeutuessa valinnaisaineiden arvosanoilla on merkitystä. Kolmen parhaan taide- ja taitoaineen arvosanat huomioidaan oppilaaksiotossa. Tarkempaa tietoa valinnaisaineiden merkityksestä yhteishaussa saat opinto-ohjaajilta.

Tarvittaessa lisätietoa valinnaisainevalinnoista voi kysyä opinto-ohjaajiltamme sekä apulaisrehtorilta ja valinnaisaineiden sisällöistä aineenopettajilta.

Aikataulu:

Valinnaisainetarjotin on auki Wilmassa 2.2. alkaen. Oppilas tekee valinnaisainevalinnat kotona tai ohjatusti koululla 20.2. mennessä.

Anna-Maaria Miettinen
opinto-ohjaaja
050 366 2945

Vuokko Palokangas
opinto-ohjaaja
044 703 9387

Jenni Vuorjoki
apulaisrehtori
044 703 9378

Valinnaisaineet

Oppilas valitsee **yhden pakollisen pitkän taide- ja taitoaineen valinnaisen 8. ja 9. luokille:**
PAKOLLINEN TAIDE- JA TAITOAINE 8. JA 9. LUOKALLE

- Kotitalous
- Kuvataide
- Käsityö (tekninen työ ja tekstiilityö yhdessä)
- Liikunta
- Musiikki

Oppilas tekee myös ***kaksi*** *varavalintaa*, joita käytetään, mikäli ensisijainen valinta ei toteudu.

Oppilas valitsee **yhden valinnaisaineen 8. ja 9. luokille:**
VALINNAISAINE 8. JA 9. LUOKALLE

- Kotitalous (ei voi valita, jos valittu pakollisena)
- Kuvataide (ei voi valita, jos valittu pakollisena)
- Tekninen käsityö
- Tekstiilikäsityö
- Liikunta: palloilu (ei voi valita, jos liikunta valittu pakollisena taide- ja taitoaineena)
- Musiikki (ei voi valita, jos valittu pakollisena taide- ja taitoaineena)
- Tieto- ja viestintäteknologia
- Ranskan kieli
- Oma polku -hyvinvointikurssi (tätä ei löydy valinnaisainetarjottimelta, ota yhteys TUPA-opettajaan)

Oppilas tekee myös ***kaksi*** *varavalintaa*, jota käytetään, mikäli ensisijainen valinta ei toteudu.

Oppilas valitsee **yhden valinnaisaineen 8. luokalle:**
VALINNAISAINE 8. LUOKALLE

- Kotitalous: leivonta- ja juhlakurssi
- Kielet ja kotitalous: Euroopan kielet ja kulttuuri
- Liikunta: voima- & kestävyysominaisuudet
- Draama ja luova ilmaisu
- Kuvataide: elokuva ja valokuva
- Musiikki: Sing it away - hyvä fiilis laulaen
- Teknisen käsityön, matematiikan ja fysiikan soveltava: keksijäkurssi
- Tekstiilikäsityö ja kuvataide: muotoilu
- Tieto- ja viestintäteknologia
- Eräkurssi
- Tieteet kokeilemalla

Oppilas tekee myös ***kaksi*** *varavalintaa*, jota käytetään, mikäli ensisijainen valinta ei toteudu.

1. PAKOLLINEN TAIDE- JA TAITOAINE 8. JA 9. LUOKALLE

Kotitalous

- Ruokaosaaminen: ruoan laitto, terveellinen ravitsemus, erityisruokavaliot, ruokaan liittyvät arvot.
- Eri ruokakulttuurit ja niille tyypilliset ateriat.
- Kahvitilaisuuksien järjestäminen, koulun yhteisölliset tapahtumat, teemat ja projektit.
- Kalenterivuoden juhlat ja niiden tarjottavat.
- 9. luokalla korostuvat itsenäinen aterioiden suunnittelu ja oman kodin perustamiseen liittyvät aiheet.

Kuvataide

- Kokeillaan, keskustellaan ja opitaan tekemällä.
- Tehdään myös isoja projekteja, esim. seinämaalaukset ja kuvataiteen lopputyö.
- Sisällöt ovat jatkumoa 7.lk:n kuvataiteen sisällöille.
- Opetellaan käyttämään monipuolisemmin erilaisia välineitä, materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja.

Käsityö (tekninen työ ja tekstiilityö yhdessä)

- Ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan omia tuotteita.
- Oppilaan käytössä ovat kaikki koulun käsityön materiaalit, koneet, tekniikat sekä tietotekniikka.
- Opetellaan käsitöiden tekemisen taitoja ja soveltamaan niitä uusissa tehtävissä.

Liikunta

- Oppilaat osallistuvat sisältöjen suunnitteluun.
- Hyödynnetään erilaisia liikuntaympäristöjä.
- Tutustutaan myös uusiin liikuntamuotoihin.

Musiikki

- Musiikkia laulaen, soittaen ja kuunnellen.
- Monipuolinen ohjelmisto, joka koostuu enimmäkseen oppilaiden toiveiden pohjalta.
- Käytettävinä ja valittavina soittimina on laulu, bändisoittimet (kitara, ukulele, piano, basso, rummut), xylofonit, perkussiosoittimet tai oppilaan oma instrumentti.
- Mahdollisuus osallistua esiintymisiin koulun juhlissa ja tapahtumissa.
- Ei tarvitse olla soitto-/laulutaustaa osallistuakseen, halu musisoida riittää.

VALINNAISAINE 8. JA 9. LUOKALLE (et valitse tätä, jos sinulla on A2-kieli)

Kotitalous (ei voi enää valita, jos valittu pakollisena taide- ja taitoaineena)

- Ruokaosaaminen: ruoan laitto, terveellinen ravitsemus, erityisruokavaliot, ruokaan liittyvät arvot.
- Eri ruokakulttuurit ja niille tyypilliset ateriat.
- Kahvitilaisuuksien järjestäminen, koulun yhteisölliset tapahtumat, teemat ja projektit.
- Kalenterivuoden juhlat ja niiden tarjottavat.
- 9. luokalla korostuvat itsenäinen aterioiden suunnittelu ja oman kodin perustamiseen liittyvät aiheet.

Kuvataide (ei voi enää valita, jos valittu pakollisena taide- ja taitoaineena)

- Kokeillaan, keskustellaan ja opitaan tekemällä.
- Tehdään myös isoja projekteja, esim. seinämaalaukset ja kuvataiteen lopputyö.
- Sisällöt ovat jatkumoa 7.lk:n pakollisen kuvataiteen sisällöille.
- Opetellaan käyttämään monipuolisemmin erilaisia välineitä, materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja.

Tekninen käsityö

- Ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan omia esineitä ja tuotteita.
- Syvennytään metalli-, puu- ja muovimateriaalien mahdollisuuksiin, konetekniikan perusteisiin sekä elektroniikkaan, automaatioon ja ohjelmointiin mahdollisuuksien mukaan.
- Käytössä on laaja valikoima puu- ja metallintyöstölaitteita, CNC-laser ja -jyrsin, 3d-tulostus ja -suunnittelumahdollisuus sekä robotiikkasarjat ja niiden ohjelmointiin tarvittavat laitteet. Robotiikassa opit ohjelmointia RobotC-kielellä ja ohjelmoinnin toteuttamista VEX-robottisarjoilla.
- Kurssilla voit keskittyä haluamaasi aihealueeseen ja opetella esimerkiksi hitsaamaan.

Tekstiilikäsityö

- Suunnitellaan ja valmistetaan omia tuotteita.
- Käytetään sekä perinteisiä tekniikoita esim. neulonta, virkkaus, ompelu, huovutus, kirjonta ja kankaanpainanta sekä uusia tekniikoita mm. tietokoneavusteista konekirjontaa.
- 9. luokalla on mahdollisuus valmistaa aikaisempaa haasteellisempia töitä.
- Oppilaan käytössä ovat koulun kaikki tekstiilityön materiaalit ja laitteet.
- Tehdään materiaaliostoksia alan liikkeissä ja mahdollisuuksien mukaan vierailuja tekstiilityöhön liittyviin näyttelyihin ja yrityksiin.

Liikunta: palloilu (ei voi enää valita, jos valittu liikunta pakollisena taide- ja taitoaineena)

- Yhdessä toimimista reilun pelin periaatteiden mukaisesti.
- Vahvistetaan pelikäsitystä, taktiikkaa ja sääntötietoutta sekä perehdytään eri palloilulajeihin

Musiikki (ei voi enää valita, jos valittu pakollisena taide- ja taitoaineena)

- Musiikkia laulaen, soittaen ja kuunnellen.
- Monipuolinen ohjelmisto, joka koostuu enimmäkseen oppilaiden valintojen pohjalta.
- Käytettävinä ja valittavina soittimina on laulu, bändisoittimet (kitara, ukulele, piano, basso, rummut), xylofonit, perkussiosoittimet tai oppilaan oma instrumentti.
- Mahdollisuus osallistua esiintymisiin koulun juhlissa ja tapahtumissa.
- Ei tarvitse olla soitto/laulutaustaa osallistuakseen, halu musisoida riittää

Tieto ja viestintäteknologia

Kurssia suunnitellaan oppilaiden mielenkiinnon kohteita painottaen. Käsiteltäviä aiheita ovat mm.

- MS Office-ohjelmistot (word, excel, powerpoint) ja Office-365-sisältö.
- Kymmensormijärjestelmän, kuvankäsittelyohjelmien sekä ohjelmoinnin harjoittelu.
- Tietokoneen rakenteeseen, toimintaan, oheislaitteisiin sekä käyttöjärjestelmiin tutustuminen.
- Tietoturva, sosiaalinen media, binäärijärjestelmä, internet, tekoäly sekä kurssin aikana esiin nousevat mielenkiintoiset asiat.

Ranskan kieli

- tutustutaan ranskan kielen perusteisiin
- tervehdykset, esittely, kuulumisten kysyminen
- persoonapronominit, lukusanat
- säännöllisten verbien taivutus
- tavallisimmat epäsäännölliset verbit
- Ranskaan ja ranskankieliseen kulttuuriin tutustuminen

Oma polku -hyvinvointikurssi

- Kurssin toteutus suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa
- Kurssi voi pitää sisällään vierailuja koulun ulkopuolelle ja/tai vierailijoita oppilaita kiinnostavista aiheista
- Kurssilla voidaan syventyä moniin aihepiireihin ja käydä läpi eri kokonaisuuksia (esim. uni ja lepo, rentoutuminen, läsnäolotaidot, ravinto, liikunta, luonnon terveysvaikutukset, turvallisuus, onnellisuustaidot, tunnetaidot, ihmissuhdetaidot jne.)
- HUOM! Tätä kurssia ei löydy valinnaisainetarjottimelta, ota yhteys TUPA-opettajaan

VALINNAISAINE 8. LUOKALLE

Kotitalous: leivonta- ja juhlakurssi

- Tunneilla kerrataan leivonnan perustaitoja ja tutustutaan uusiin leivonta- ja koristelumenetelmiin.
- Järjestetään juhlia oppilaiden toiveiden mukaisesti ja tutustaan juhla- ja tapakulttuuriin.
- Osallistutaan koulussa järjestettävien juhlien järjestelyihin.

Kotitalous ja kielet: Euroopan kielet ja kulttuuri

- Tunneilla tutustutaan Euroopan kieliin ja kulttuureihin sekä niiden samankaltaisuuksiin ja erityispiirteisiin. esim. Ranska, Italia, Espanja, Pohjoismaat.
- Valmistetaan ruokaa ja leivonnaisia eri Euroopan kulttuureista.
- Harjoitellaan maantuntemusta, kulttuurintuntemusta ja eri kielten alkeita.
- Tehdään vierailuja oman kaupungin kulttuurikohteisiin.
- Tutustumista Erasmus+ ohjelmaan.
- Sisällöt voivat vaihdella oppilaiden mielenkiinnon mukaisesti.
- Puolet tunneista kotitaloutta(ruokakulttuuria) ja **puolet kieliä ja kulttuuria**.

Liikunta: voima- & kestävyysominaisuudet

- Tavoitteena liikunnallisen elämäntavan omaksuminen.
- Keskitytään voima- ja kestävyysominaisuuksien kehittämiseen.
- Hyödynnetään lähialueen liikuntaympäristöjä. (kuntosalit yms.)
- Asetetaan jokaiselle oppilaalle omat kuntotavoitteet. (Esim. viikoittaiset tavoitteet eri liikkeissä kuten punnerruksissa/kyykyissä.)

Draama ja luova ilmaisu

- Suullisia ja kirjallisia ilmaisuharjoitteita.
- Sisältö rakentuu kurssin osallistujamäärän sekä osallistujien toiveiden mukaan.
- Kurssin tuotoksena voidaan tehdä esimerkiksi näytelmä tai jokin muu esitys, elokuva, näytelmäkäsikirjoitus, runo- tai tarinakokoelma tai koulun oma lehti.
- Voidaan perehtyä tarkemmin draamaan, mediaan, elokuvaan, animaation tekemiseen, sanataiteeseen tai kirjallisuuteen; keskitytään yhteen tai useampaan aiheeseen ryhmän toiveiden mukaan.
- Toiminnallisia työtapoja, esimerkiksi kehonhallintaharjoitteita, improvisaatiota, roolileikkejä, puheharjoituksia ja -esityksiä, näytelmän harjoittelemista ja esittämistä, luovan kirjoittamisen harjoittelua - pääasiassa ryhmätehtäviä, mutta myös pari- ja yksilötyöskentelyä

Kuvataide: Elokuva ja valokuva

- Harjoitellaan kuvaamista, kuvasommittelua, muokkausta ja editointia.
- Työskennellään itsenäisesti ja ryhmissä, sekä digitaalisesti että perinteisellä tavalla eli analogisesti.
- Perehdytään valokuva- ja elokuva-analyysiin kokemalla ja keskustelemalla
- Vieraillaan mahdollisuuksien mukaan valokuviin ja elokuviin liittyvissä kohteissa.

“Sing it away” - hyvä fiilis laulaen

- Lauletaan yhdessä pääosin oppilaiden toivomia kappaleita
- Pääroolissa musiikista nauttiminen ja kouluarjen hetkeksi unohtaminen, sillä laulaminen vähentää stressiä, vahvistaa muistia, lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta ja lisää mielihyvää
- Lauletaan yhdessä esim. pianon säestyksellä ja karaoketaustoja hyödyntäen
- Tutustutaan myös stemmalauluun ja kokeillaan 2-äänistä laulua
- Et tarvitse aiempaa laulutaustaa, halu laulaa riittää
- Mahdollisuus luovaan tekemiseen, kuten oman biisin tekoon
- Mahdollisuus esiintymiseen, mutta esiintymispakkoa ei ole

Teknisen käsityön, matematiikan ja fysiikan soveltava: keksijäkurssi

- Syvennytään elektroniikkaan, mekaniikkaan, automaatioon, robotiikkaan ja ohjelmointiin sekä 3D-mallintamiseen, 3D-tulostukseen ja CNC-Laser/jyrsintyöstöön.
- Etsitään ongelmia, keksitään niihin ratkaisuja, ideoidaan, suunnitellaan ja rakennetaan toimivia koneita, laitteita ja muita tuotteita omien mielenkiinnonkohteiden mukaan.

Tekstiilikäsityö ja kuvataide: muotoilu

- Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan tuotteita (käyttöesineitä, vaatteita ja teoksia) monenlaisista materiaaleista kuvataiteen ja käsityön tekniikoita hyödyntäen kokeilevalla otteella ja tehdään erilaisia omia materiaalikokeiluja.

Tieto- ja viestintäteknologia

- MS Office-ohjelmisto ja Office-365-sisältö.
- Kymmensormijärjestelmän harjoittelu.
- Kuvankäsittelyohjelmien harjoittelu.
- Tietokoneen rakenteeseen ja oheislaitteisiin tutustuminen.
- Netiketti ja tietoturva sekä sosiaalinen media.
- TVT-tutorointi

Eräkurssi

- Haluatko oppia selviytymistaitoja luonnossa ja kehittyä retkeilijänä? Tervetuloa eräkurssille!
- Eräkurssilla tutustutaan retkeilyn ja luonnossa liikkumisen perusteisiin teoriassa ja käytännössä. Eräkurssilla opit esimerkiksi jokaisen oikeuksista luonnossa, selviytymistaidoista, luonnossa leiriytymistä ja paljon muuta.
- Kurssilla voidaan myös valmistaa erävarusteita tai pyyntivälineitä.
- Kurssi toteutetaan yhteistyössä fysiikka/kemian ja teknisen työn opettajan kanssa.

Tieteet kokeilemalla

- Tieteen tehtävänä on selittää ympäröivää maailmaa ja sen ilmiöitä.
- Tieteet kokeilemalla - valinnaisaineessa tutustumme erilaisiin ilmiöihin oppilaiden mielenkiinnon mukaan.
- Tutustumme tieteelliseen tutkimukseen, tavoitteena käytännönläheinen ja kokeellinen tutkimus, joka selittää luonnossa vallitsevia lainalaisuuksia ja ilmiöitä.
- Tutkittavat ilmiöt valitaan oppilaiden mielenkiinnon mukaan.
- Pääpaino valinnaisessa on tekemisessä ja tutkimalla oppimisessa.
- Valinnainen toteutetaan yhteistyössä fysiikkakemian ja teknisen työn opettajien kanssa.

PAKOLLINEN TAIDE- JA TAITOAINE 8. JA 9. LUOKALLE (Wilmassa: Varsinainen valinta: taitai-aine 8. - 9. luokka)	**Lyhenne Wilmassa**	**8 lk**	**9 lk**
Kotitalous	KO	2 vvt	2 vvt
Kuvataide	KU	2 vvt	2 vvt
Käsityö (tekninen työ ja tekstiilityö yhdessä)	KÄS	2 vvt	2 vvt
Musiikki	MU	2 vvt	2 vvt
Liikunta	LI	2 vvt	2 vvt

VALINNAISAINE 8. ja 9. LUOKALLE (Varsinainen valinta: valinnaisaine 8.- 9. luokalle)	**Lyhenne Wilmassa**	**8 lk**	**9 lk**
vKotitalous (jos TAITAI-valintana, ei voi valita)	vKOS	2 vvt	2 vvt
vKuvataide (jos TAITAI-valintana, ei voi valita)	vKU	2 vvt	2 vvt
vTekninen käsityö	vKSTN	2 vvt	2 vvt
vTekstiilikäsityö	vKSTS	2 vvt	2 vvt
vLiikunta: palloilu (Jos TAITAI-valintana, ei voi valita)	vLI	2 vvt	2 vvt
vMusiikki (jos TAITAI-valintana, ei voi valita)	vMU	2 vvt	2 vvt
vTieto ja viestintäteknologia	vTVT	2 vvt	2 vvt
vRanska	vRA	2 vvt	2 vvt
Oma polku -hyvinvointikurssi (sovitaan erikseen TUPA-opettajan kanssa)	-	2 vvt	2 vvt

VALINNAISAINE 8. LUOKALLE (Varsinainen valinta: valinnaisaine 8. luokalle)	**Lyhenne Wilmassa**	**8 lk**	**9 lk**
Kotitalous: leivonta- ja juhlakurssi	xKOS8lk	2vvt	-
Kotitalous ja kielet: Euroopan kielet ja kulttuuri	xKIE8lk	2 vvt	-
Liikunta: voima- & kestävyysominaisuudet	xLITT8lk	2 vvt	-
Draama ja luova ilmaisu	xMUÄIKU8lk	2 vvt	-
Kuvataide: elokuva ja valokuva	xKÄSKU8lk	2 vvt	-
“Tuiran laulu” - kuoro	xMUsov8lk	2 vvt	-
Keksijäkurssi	xKÄSMAFY8lk	2 vvt	-
Muotoilu	xKÄSKUm8lk	2 vvt	-
Tieto- ja viestintäteknologia	xTVT8lk	2 vvt	-
Eräkurssi	xLUO8lk	2 vvt	-

Tieteet kokeilemalla	xMAKEFY8lk	2 vvt	-